

NIEUWSBRIEF

www.volkstuinensneek.nl

juni 2022 nr. 3

Beste tuinders en tuinsters,

Het blijft schipperen met het weer. Is het niet te droog dan is het wel weer te nat. Tweede Pinksterdag gaf 40mm water in onze regenmeter. De slakken varen er wel bij!

Tot onze grote schrik zitten al onze appelbomen onder de rupsen. Miljoenen krioelen over de bladeren, takken en stam. Het blijkt op de hele volkstuin hetzelfde verhaal te zijn. Ik vrees dat er weinig appels geoogst kunnen worden aan het einde van het seizoen.

Tot grote vreugde van de Voedselbank wordt er ook op De Domp gestart met het inzamelen van groente en fruit. Verderop leest u er meer over. Gerealiseerd door vrijwilligers. Waarvoor dank!

Weer andere vrijwilligers zetten een aantal percelen vol met aardappelen, ook voor de Voedselbank. Ook daarvoor onze dank. Wat zou onze vereniging zijn zonder deze actieve leden. Ik ben er als voorzitter in elk geval enorm blij mee en dankbaar voor ook.

Met de verhuur gaat het ook goed. We hebben voor beide complexen een wachtlijst. Het is even zoeken naar de juiste tuinder op de juiste tuin.

Op de jaarvergadering zijn diverse ideeën aangedragen. Als bestuur zijn we bezig deze te beantwoorden, te realiseren of te onderzoeken.

Ik hoop dat het weer de komende tijd wat meewerkt, overdag zon en 's nachts regen, zodat jullie met veel plezier en goed resultaat kunnen tuinieren. En tot ziens bij onze 2^e tuinbeurt van het jaar 2022 op zaterdag 18 juni a.s. En u weet het: zelf gereedschap, handschoenen en kruiwagen meenemen.

Ingrid Wagenaar

Voorzitter

Tuinbeurt 2022 zaterdag 18 juni

Zaterdagmorgen 18 juni is het zo ver en wordt de 2^e tuinbeurt op de Noorderhoek gehouden.

We starten zaterdagmorgen weer stipt om **9.00 uur** bij het verenigingsgebouw, daar wordt het werk verdeeld. Om **10.30 uur** is er een koffiepauze. De gezamenlijke lunch met soep en broodjes is om **12.30 uur**.

Wat gaan we doen?

- Heg knippen en knipsel afvoeren, graag zelf (accu)heggenschaar meenemen
- Tuin van 80m2 opschonen en ompsitten voor gebruik voedselbank
- Schoonmaakwerkzaamheden verenigingsgebouw
- Berenkluwen wegsteken
- Greppels maaien Vak G
- Zakken tuinaarde in container zetten

Meehelpen met klussen op de tuinen

U hoeft niet elke keer mee te doen, maar 1 of 2 keer meedoen hoort wel bij uw lidmaatschap. En u kunt dus kiezen of de data u uitkomen. Voor 2022 zijn dat nog:

- 18 juni
- 13 augustus
- 15 oktober (ook op De Domp)

Wie beslist niet op een zaterdagmorgen kan, kan er ook voor kiezen om op een ander moment algemene werkzaamheden voor de volkstuinvereniging te doen. Neem dan even contact op met uw eigen tuincommissaris. Of schrijf de klus die u gedaan heeft op de lijst die in de hal van ons verenigingsgebouw hangt. Tuinders op De Domp kunnen zich bij Bodus van der Hoop melden.

Nieuws van de schooltuin.

Hallo allemaal,
Even een bericht van de schooltuintjuf.... Wat zijn we blij met het huisje!
Dankzij een aantal vrijwilligers van onze vereniging, ligt al ons tuingereedschap weer binnen! Heel veel dank voor al jullie geweldige hulp!
De kinderen zijn alweer druk op de tuin aan het schoffelen, water geven en planten.... Straks natuurlijk weer oogsten!
Alle groepen komen langs, maar de groep waarin juf Rennie werkt, komt het vaakst!
Hierbij even een aantal foto's van de werkzaamheden en een blijde juf!

Hartelijke groet, “juf” Rennie Wierda

Tuinhuur

Op dit moment zijn er nog meer dan 20 tuinders die hun tuinhuur en contributie over 2022 nog niet betaald hebben. Graag aandacht hier voor. Zijn er moeilijkheden of onduidelijkheden, dan graag even contact opnemen met de penningmeester Marten Boonstra.

OPENINGSTIJDEN WINKEL/KANTINE

Zaterdagmorgen: 09.30 tot 11.30 uur
Zaterdagmiddag: 13.30 tot 15.30 uur
Maandagmiddag: 13.30 tot 15.30 uur
Woensdagmiddag: 13.30 tot 15.30 uur

OP AVOND IN DE TUIN AAN HET WERK? NEEM UW SLEUTEL MEE!

Wilt u 's avonds nog op uw tuin in de Noorderhoek of op de Domp aan het werk, vergeet dan niet om uw sleutel mee te nemen. De hekken moeten rond 19.00 uur gesloten worden. Dat doen we omdat er dan nog weinig mensen op de tuin zijn en er dus geen toezicht op ongenode gasten is. Bescherm uw en andermans eigendommen en sluit de hekken en houd ze ook gesloten.

Nieuws van de Domp tuin

Het voorjaar is al weer ver gevorderd, ook op de Domp is het een explosie van levenskracht. Zowel het gewenste groen als het onkruid. De bijen doen goed werk, maar ook het ongedierte tiert al weer welig, de slakken zijn er weer. Maar alles went, leven en laten leven zeg ik altijd maar. In dat kader is ook nu op de Domp een innamepunt voor de Voedselbank geplaatst, gerealiseerd door Wineke van Beek en Cierick Goos, en nu maar hopen dat de slakken hier ook rekening mee houden.

Gert Post, De Domp

Ruime keuze in eigen winkel N&G

Wist u dat onze eigen winkel in het verenigingsgebouw een ruim assortiment tuinartikelen heeft tegen redelijke prijzen? Een greep uit ons assortiment:

- meststoffen: kalk, kali- en stikstofmest en mengmeststoffen, bloedmeel en beendermeel, koemest korrels etc.
- gewasbeschermingsmiddelen: middelen ter voorkoming van Phytophthora, bestrijdingsmiddelen tegen kruipende en vliegende insecten, antispruitmiddelen, biologische bestrijdingsmiddelen.
- zaden: de meest gangbare zaden zijn voorradig
- tuinplantjes uit onze verenigingstuinkas
- tuinaarde: bemeste tuinaarde, tuinturf, potgrond, zaai- en stekgrond, culterra etc. zakken van 40 of 50 liter
- stro: in pakken en in plastic balen
- kippen- en konijnenvoer: legkorrel, legmeel, gemengd graan, schelpengrit en konijnenvoer
- tuingereedschap, tuinnetten (diverse maten), vliesdoek
- verse scharreleieren XXL en nog veel meer

Kortom: kom langs en koop bij uw eigen vereniging.

Tips voor de teelt van aardbeien

Bruine bladranden en een afstervende plant is een duidelijk shadebeeld dat hoort bij verbranding van de wortels en ontstaat doordat er te vroeg of te veel voeding in één keer vrijkomt. Bovengronds uit zich dit in bruine bladranden, waarna de aardbeiplant in zijn geheel kan afsterven. Vaak komt dit voor bij gebruik van bemeste tuinaarde of als er te veel verse mest of compost door de grond is verwerkt. We zien dit veel in bakken.

Hoe te bestrijden/voorkomen?

- in potten: gebruik normale potgrond
- plant nooit direct in compost of mest, maar meng dit door de grond
- gebruik geen bemeste tuinaarde
- gebruik een langzaam vrijkomende meststof
- voeg pas 2-3 weken na het planten de meststoffen toe

Dan hebben we nog **de luizen**. Kleine groene, zwarte of rode beestjes nestelen zich zichtbaar op

de stengels of in de nieuwe, nog niet uitgevouwen blaadjes. Een paar luizen is niet erg, maar een hele familie kan de jonge bladeren beschadigen.

Hoe te bestrijden/ voorkomen:

- Verschillende huis- en tuinmiddelen tegen luizen (bijvoorbeeld een plantenspuit met water en afwasmiddel)
- Plantversterkers (zoals Pireco Bladinsecten) om de plant weerbaarder te maken tegen bladinsecten

Slakken vreten gaten in uw aardbeien en laten een slijmspoor achter. Slakken zijn niet alleen dol op groentes in de tuin, maar helaas ook op aardbeien. Ze zijn vooral 's nachts actief.

Hoe te bestrijden/ voorkomen:

- Ga op slakkenjacht en elimineer deze slijmerige vrienden
- Zet biervallen, koperdraad of slakken barrières in. Gebruik Pireco Slakken preventie (verkrijgbaar in onze webshop)

Er komt een bruine vlek op de aardbei, die uitgroeit tot een grijze schimmelplek. Dit komt door een **schimmel (Botrytis of vruchtrot)**, die zich ontwikkelt onder vochtige en warme omstandigheden en wordt overgedragen door wind, water en insecten.

Hoe te bestrijden/ voorkomen:

- Voorkom natte en vochtige omstandigheden
- Leg stro onder de planten als ze in bloei staan
- Geef in de ochtend water en niet "over", maar "bij" de plant
- Houdt voldoende ruimte tussen de planten, zodat het gewas kan drogen
- Verwijder aangetaste aardbeien, zodat ze anderen niet infecteren.

Denkt u net dat uw aardbeiplanten er niet mooier bij kunnen staan, gaan de bladeren in 1 keer slap hangen en verwelkt de plant! Dat heet **verwelkingsziekte**. Vaak gebeurt dit als de planten vol in bloei staan. De oorzaak is een bodemschimmel (Verticillium), die meerdere jaren in de bodem achter kan blijven.

Hoe te bestrijden/ voorkomen:

- Verwijder aangetaste planten
- Plant steeds op een ander stuk en vermijdt daarbij de voortelt van aardappels
- Gebruik altijd gecertificeerd plantmateriaal
- Zorg voor een luchtige grond
- Ga voor minder gevoelige rassen zoals Korona, Daroyal en Verdi.

Koprot en leerrot worden beide veroorzaakt door de schimmel “Phytophthora cactorum”. Deze treedt op tijdens een lange, regenachtige periode. Bij leerrot zijn de aardbeien hard en hebben ze bruine vlekken. Bij koprot vallen de planten om en zie je bij het doorsnijden van het hart een bruine kleur.

Hoe te bestrijden/ voorkomen:

- Verwijder zieke planten
- Geef in de ochtend water en niet ‘over’, maar ‘bij’ de plant
- Zorg voor een goed waterdoorlaatbare bodem
- Teel op verhoogde bedden
- Planten in bakken? Zorg dat het water goed kan weglopen

Hoe geef ik het beste mijn aardbeien water?

Sproei alleen als de grond echt droog is. Als alleen de bovenlaag droog is en de grond eronder nog vochtig, is water geven nog niet nodig!

Geef je planten ’s avonds of vroeg in de ochtend water. Als je in de zon water geeft verdampt het water namelijk snel.

Een te nat gewas geeft ook weer meer kans op schimmels op aardbeien en blad. Daarom ook niet meerdere keren per dag sproeien over het blad. Staan uw aardbeien in bakken? Bij temperaturen tussen de 25 en 30 graden moeten deze dagelijks een beetje water krijgen.

Hulp aan voedselbank nu ook op De Domp

Al jaren voelt het volkstuintencomplex van Nut en Genoegen zich verbonden met de Voedselbank. In het verenigingsgebouw in de Noorderhoek kunnen de tuinders al een paar jaar groenten en fruit klaarzetten. Nu kan dat ook op De Domp.

Op het complex in de Noorderhoek zijn op een aantal vrijgekomen tuinen aardappelen voor de

voedselbank gepoot. “Het is een mooie manier om elkaar te helpen” zegt voorzitter Ingrid Wagenaar. “de teelt van aardappelen zorgt voor een goede grondstructuur, zodat we de tuingrond verbeteren. Aardappelen worden in driejaarlijkse wisselteelt verbouwd. Dat houdt in dat je elk jaar een stuk opschuift met de teelt en na drie jaar weer vooraan begint. Deze percelen leveren dus 3 jaar aardappelen voor de voedselbank”.

Sinds kort is er ook op de locatie De Domp een inzamelpunt aanwezig. Hier kunnen de tuinders van de Domp de producten verzamelen en die worden dan door de voedselbank op de donderdag opgehaald. “We zijn ontzettend blij dat de tuinders de oogst met ons willen delen” zegt de Voedselbank Sneek. “We wensen alle tuinders een goed tuinjaar en verheugen ons op de oogst die we mogen uitgeven aan onze deelnemers. Bedankt!”

Arjet Eggink

Communicatie Voedselbank Sneek

Onderstaand artikel gaat over de volkstuintenvereniging De Wrottersploech in Drachten.

DRACHTEN Amateur Tuinders Vereniging ‘De Wrottersploech’ heeft drie complexen, De Zandige Wijk, De Dwarsvaart en ’t

Soethoudt. Zaterdagmiddag 4 juni om 14.00 uur werd de opening verricht door oud-voorzitter Roel Bouma, die een aardbeiplant zal planten in een mini-moestuin op tafelhoogte. Hierdoor is het nu mogelijk voor mensen in een rolstoel om hun eigen groenten te kweken. Voor leden is er ook een jubileumboek, vol interviews met leden van vroeger en nu.

Doel van de vereniging is in de eerste plaats het exploiteren van volkstuincomplexen in Drachten en het bevorderen van het amateur-tuinieren 'als middel tot actieve recreatie'. Voorts behoort het bieden van recreatief medegebruik van de tuincomplexen aan derden tot de mogelijkheden, waarvan de doelstellingen raakvlakken met de vereniging hebben.

Jan Akkerman, actief in onder meer pr en opleidingen, schat dat de vereniging in totaal zo'n 340 leden en 20 donateurs telt. „Het aantal is sinds vorig jaar stijgend, corona heeft daarin een positieve rol gespeeld. Je kon immers bijna altijd naar je tuintje. We hadden leegstand, nu is er haast een wachtlijst. Je hebt natuurlijk ook mensen die te enthousiast zijn begonnen, maar alweer zijn afgehaakt. Tja, als het onkruid hoger is dan de plantjes...”

„We zien de laatste jaren niet alleen kale en grijze koppen, maar ook vrouwen en kinderen. Die tuinieren op een andere manier, met een bloemetje er bij, een klein speeltoestel of blokhut. Dat mag allemaal. We hebben ook mini-moestuintjes van een vierkante meter, verdeeld in negen vakken, met diverse groentes en bloemen. Daar doen scholen aan mee, ook in Opsterland en Heerenveen. Zo zien ze hoe alles groeit. Dit jaar is er weer iets nieuws, de moestuin op pootjes. Die is voor oudere tuiniers en mindervaliden. We hopen dat er zo meer mensen komen”, aldus Akkerman.

De vereniging heeft een eigen winkel, voor zadenverkoop en pootgoed. Plantjes worden tegenwoordig ingekocht. Welke het populairst zijn? Ach, kropjes sla, radijsjes, kolen doen het goed, al zijn kolen wel moeilijk. Rupsen en vlinders vinden dat ook lekker. Verder spinazie, uien, prei, kruiden”, legt de Drachtster uit. Een jaarlijks hoogtepunt is Halloween voor kinderen. „De pompoenen kweken we zelf”.

Vrijwilligers

De Wrottersploech telt ongeveer 60 vrijwilligers, die onder meer actief zijn op het gebied van bermen maaien, de winkel en herstelwerk. „We

hebben niet te klagen, maar er kunnen altijd een paar bij. Ook omdat een aantal mensen op leeftijd is, die haken op een gegeven moment af. En de 'jeugd' is aan het werk of heeft eigen tuintjes”, mijmert Akkerman.

De 'wrotter' hoopt dat nog meer mensen interesse krijgen in tuinieren. „Kijk, je weet wat je eet. Bijna 99 procent hier is gifvrij, alleen weten slakjes en rupsjes de groenten ook te vinden. Maar eigen fruit is prachtig, en het is een mooie hobby, je bent altijd buiten. Het is niet voor niets dat we al 65 jaar bestaan. Door de jeugd en ook buitenlandse vrienden - die kweken en telen weer eigen producenten - zijn we voor de hele samenleving.”

Wat leren de cursisten BIJ ons.

Op de bijgevoegde foto zien we de cursisten van de Basiscursus Bijhouden druk bezig met een lesvolk tijdens hun eerste les op 16 april. Inmiddels zijn we juni en hebben ze bijna wekelijks een praktijkles gehad. Ze zijn nu

duidelijk allemaal heel wat meer bedreven geworden dan tijdens de allereerste les in april. De praktijklessen lopen parallel aan de normale werkzaamheden die een imker heeft vanaf het voorjaar. Bijhouden is heel complex en niet in een kort stukje uit te leggen, vandaar dat ik het verhaal heel basaal houd.

Vanaf de eerste praktijkles is alles erop gericht om het volk te laten groeien zodat het groot wordt en daarmee voldoende honing kan halen en voor bestuiving kan zorgen. De cursisten leren tijdens het werken in het lesvolk dat je vooral de bijen moeten proberen te sturen. Bijen zijn zelfstandig functionerende wezentjes en in combinatie met de wisselvallige weersomstandigheden kunnen er nogal eens onvoorspelbare dingen gebeuren. Als imker moet je dan ook blij zijn dat je plan en opzet met het volk lukt. Als beloning voor alle inspanningen zorgen de bijen er dan voor dat de

honingkamer gevuld wordt. Hier is het bijenseizoen grotendeels op gericht.

Tot slot leren de cursisten hoe ze moeten controleren of er in het najaar voldoende voedsel is voor in de winter. Als de cursisten dan alles goed opgepakt hebben tijdens de praktijklessen zijn ze in het volgende voorjaar instaat om zelf een bijenvolk te beheren.

Bijen en de weersomstandigheden blijven onvoorspelbaar, daarom leer je het echte bijenhouden vooral door steeds weer opnieuw ervaring op te doen.

Femke Meinen
Secretariaat NBV Sneek SWF

Onze tuincommissarissen zijn:

Bij vragen, problemen of ziekte kunt u contact opnemen met uw eigen tuincommissaris.

Vak G: Sytse Durksz, zit zelf op tuin F35 (06-22407119)

Vak F: Watze de Vries, zit zelf op tuin F20 (0515-411873 of 06-5168976)

Vak H: Jisk Bakker, zit zelf op tuin H15 (0515-421660)

J en K: Sjoerd Huitema, zit zelf op tuin G34 (06-25545083)

De Domp: Bodus van der Hoop, zit zelf op tuin DO9 (0515-417747 of 06-21694934)

Aardappels spuiten

Volgens de wetgever is een volkstuinder wettelijk verplicht om Phytophthora (aardappelziekte) te bestrijden en als het toeslaat te vernietigen. Daarom heeft ook onze vereniging het preventief spuiten verplicht gesteld. Zie huishoudelijk reglement bijlage 1 aardappelteelt. (ook op onze website www.volkstuinensneek.nl).

Preventief spuiten (om de 7 tot 10 dagen afhankelijk van het weer) doe je in een vroeg stadium, want als de planten ziek zijn ben je te laat en heeft spuiten weinig effect meer. Zodra je op het blad van de aardappel of in de oksels van de bladeren een bruine verkleuring ziet, met aan de onderkant op de scheiding van bruin en groen een witte schimmelrand, is het welhaast zeker de beruchte Phytophthora schimmel. Op

dat moment is het helaas niet meer zinvol om alsnog bestrijdingsmiddelen te gebruiken. Je kunt ook de DACOM.app op je telefoon installeren, die geeft aan wanneer er risico op Phytophthora is en wanneer je wel of niet moet spuiten.

Coloradokever

Helaas ook gesignaleerd op onze tuinen. De coloradokevers worden de laatste jaren steeds vaker in aardappelpercelen en aardappelopslag gezien. Kenmerkend aan de kever zijn de zwarte lengtestrepen op zijn rug.

De larven zijn rood en oranje (kleur is afhankelijk van het stadium).

De schade ontstaat uiteraard als de larven in aardappelpercelen onvoldoende worden bestreden. Eerst vreten de larven het blad op, gevolgd door de zomerkevers. Over het algemeen zal de vraatschade van larven niet leiden tot grote opbrengst verliezen, maar op het moment dat de eerste generatie larven niet of onvoldoende worden bestreden, ontstaan er grote populaties zomerkevers.

Deze kunnen wel veel schade veroorzaken. In opslagpercelen is onvoldoende voedsel en de kevers zoeken dan ook massaal aardappelpercelen en kunnen daar veel vraatschade aanrichten. Op het moment dat de er alleen nog stengels staan, is er opbrengstderving.

Bestrijding

Allereerst op eitjes controleren en zoveel mogelijk kevers vangen, met behulp van een plastic bakje met een laagje water. Zonder water kruipen de kevers weer uit het bakje. Zodra ze aangeraakt worden laten ze zich vallen. Dus het

bakje precies er onder houden. Even de plant controleren of ze al de gele eitjes aan de onderkant van het blad hebben afgezet. Meestal zijn er meerdere legsels op een plant. Deze stuk drukken of het blad met eitjes afplukken. Als alle eitjes vernietigd zijn is het probleem over. Als je niet dagelijks kan controleren, is spuiten de oplossing.

We kregen ook nog een tip van een tuinder: zet een Brugmansia (trompet kuisplant) op je tuin. De coloradokevers zijn er gek op en ze vreten zich letterlijk en figuurlijk dood.

Aardbeien bestellen

Binnenkort kunt u weer aardbeiplanten bestellen. De vrijwilligers van de winkel zijn er druk mee bezig. Straks zijn er bestellijsten met de diverse soorten waar u op kunt intekenen. En u weet het: BESTELLEN = BETALEN.

Adres-, telefoon- en emailwijzigingen graag doorgeven aan: Gert Post secretaris N&G

Dekamalaan 13, 8604 ZE Sneek Telefoon: 0515-423832

gertpost@home.nl www.volkstuinensneek.nl

nutengenoegenf35@gmail.com